

szombaton és szombaton
Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljauhely
(Vármegyeház II. udv)

ZEMPLÉN

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2 pengő
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyilttér
soronként 20 fillér

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

POLITIKAI HIRLAP

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség
és kiadóhivatal 109. szám

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen

Jövők érdekében

Írta: dr. Mízsák József.

Külkereskedelmi mérlegünk az elmúlt évben, dacára annak, hogy export cikkeink a kiélesedett világverseny folytán csak nyomott árszínvonalon voltak értékesíthők, feltűnően megjavult és szemben az 1928. évben 366.4 milliót kitett passzívával, 22.8 millió deficitre esett vissza.

A mérleg-passzivitás visszaeséséből azonban korántsem szabad azt következtetnünk, mintha pénzügyi helyzetünk már helyreállt volna, illetve, hogy most már közel járna a stabilitás válláshoz.

A külkereskedelmi mérleg passzivitásától eltekintve ugyanis amint tudjuk, a pénz más cimeken is kiszivárog országunkból. Tőkeszegény ország vagyunk és ennél fogva beruházásainkat nagyjából idegen tőkével vagyunk kénytelenek végezni. Kamatterheink, amelyeket a külföldről behozott tőkék után fizetnünk kell, évenként a 100 millió pengőt jóval meghaladják. Jelentékeny aztán az az összeg is, amely üdülés címén megy ki évenként az országból. Mayer János m. kir. földművelésügyi miniszter Lillafüreden tartott beszédében 40 millió pengőre teszi ezt az összeget. Az utóbb említett összeggel szemben csak elenyésző csekély valami az, amit a külföldiek üdülés címén az országba hoznak és elköltenek. Vass József népjóléti miniszter a fürdőtörvény benyújtásakor tartott beszédében 8 millió pengőre tette azt.

Mindaddig, amíg külkereskedelmi mérlegünk annyira meg nem javul, hogy ezeket az utóbb említett kiadásokat a kereskedelmi mérleg aktívájából fedezni tudjuk, évről-évre bizony csak újabb adósság felvételére leszünk kényszerítve, más szavakkal szólva, adósságból élünk. Érdemes azért afelett gondolkoznunk,

hogy a külföldi üdülés címén az országból kivont összeget nem lehetne e szintén lecsökkentőnk.

Hogy a magyar közönség minden hazafisága mellett is szívesebben nyaral külföldön, annak oka részben hazai viszonyainkban is rejlik. Fürdőhelyeink, a Balatont kivéve, alig vannak és a meglévők árai viszonyítva a szomszéd Ausztriában levő fürdői árakhoz, túlmagasak s azt a kényelmet és élvezetet, amit a külföldiek nyújtanak, nem képesek adni. Falvaink poros, fátlan voltuknál fogva nyaralásra kevésbé alkalmasak, kényelmi és egészségügyi berendezések falvainkból ugyszólván teljesen hiányzanak. Villanyvilágítást, csatornázást, vízvezetékét és gyalogjárót a magyar falu még nem ismer, sok községben a rendes út is hiányzik. Vannak falvaink, amelyek a természet segítségül hívásával és a legelemibb egészségügyi berendezéssel nyaralásra elfogadhatókká volnának tehetők. Ám ki törődik ezzel? Falvaink, utcáik és közttereik fásításával egészen más képet nyújtanának. Egy-egy hosszú hárs, vagy vadgesztenye fasor barátságosabbá, kellemesebbé tenné azokat.

Némelyek cikkeket irnak Sátoraljauhely és vidékének nyaraló, üdülőhelyé váló tétele érdekében. Dicséretreméltó törekvés. Sátoraljauhely vidéke valóban szép. Fenyvesei özondus levegőt árasztanak Természeti szépségekben való gazdagolta predesztinálná e vidéket arra, hogy nyaralóteleppé fejlesszessék. Csak egy a baj. Vizben szegény. Ha a hegyek tövében a Bodrog folyó, avagy a hegyek között levő völgyekben legalább egy kiadós, bővizű patak folydogálna, ideális hely lenne nyaralásra. Ezek híján legfőleg mint klimatikus hely jöhet számításba.

Mint üdülő, nyaraló hely számbajöhetnének a vármegye területén hegyi levegőjénél fogva a Huták, továbbá Mikóháza, amely erdőkhöz kö-

(Folyt. a 2. oldalon)

Zemplénavármegye és Sátoraljauhely közönsége frappáns választ adott vasárnap a Széll József főispánt ért alaptalan és méltatlan támadásokra

Egy percig sem kételkedtünk abban, hogy itt csak rosszakarat és ferditések munkájával állunk szemben
— állapította meg zugó éljenzéstől kisérve
Damjanovics Ágoston főesperes.

A legszebb és legméltóbb választ Sátoraljauhely és Zemplénavármegye közönsége adta azokra a minden jóérzést megcsufoló izléstelen támadásokra, melyek Széll József főispánt érték a kovácsvágási és mikóházi vadászterületek bérletéből kifolyólag.

Sátoraljauhely és Zemplénavármegye közönségéről beszélhetünk, mert jóllehet nem volt hivatalos jellegű az a spontán ováció, amely a most mult vasárnapon lelkes bizalomnyilvánítással tüntetett a főispán mellett, mégis résztvettek abban a vármegye székhelyének s a vármegyének csaknem minden számottevő közfunkcionáriusai, közéleti egyéniségei s igen nagy számban az olyan magánosok és szervezetek, kiknek tiszteletreméltó értékes egyénisége és működésük kétségbevonhatatlan sullyal reprezentálják vármegyénk társadalmi életét.

A vármegyeháza nagytermében lofolyt ez a komoly, őszinte, bizalomteljes ragaszkodást nyilvánító tüntetés, amíg egyrészt a legilletékesebb állásfoglalás főispánunk egyénisége, társadalmi és közéleti tisztasága mellett, addig a legsúlyosabb válasz és figyelmeztető azoknak, akik minden alap nélkül fogalmaztak meg és terjesztettek olyan vádakat, melyek kártyavárként omlottak össze a megejtett és befejezést nyert hivatalos vizsgálat és eljárás során.

És váltig tudunk csudálkozni azon, hogy azok az orgánomok, melyek hasábjaiakon teret engedtek a gyanúsításoknak és csemege gyanánt tálalták föl azokat olvasóiknak, sietve nem sietnek most számadásra vonni hangos informátoraiikat. A közönség azonban bizonyára indexre veszi az ilyen kártékony és alaptalan szenzációkeltésre hajlandó orgánomokat s jövőbeni tartózkodása anyagiakkal is fogja súlyosbíttani azt az erkölcsi kárt, melyet ezáltal némán és türelmesen kell elszenvedniök.

Nem volna célja és értelme azután, hogy az abauji kisgyűlés határozata és a belügyminiszter döntésével befejezését nyervén az ügyek, — még súlyosabbá tegyük azokat megállapításainkkal azokra nézve, akiket e rosszul sikerült robbantási kísérlet maga alá temetett. A konzekvenciák rájuk nézve olyanok, hogy nem lehetünk kiméletlenebbek, miként a döntések nyomán kialakult közvélemény.

Vasárnap délelőtt 10 óra szakra menő közönség töltötte meg zsufolásig a vármegyeháza nagytermét. Vármegyénk csaknem minden előkelő, reprezentáns nevét fel kellene itt sorolnunk, ha a megjelentek névsorát akarnánk adni abból az alkalomból, mely csak a híreire összegyűlt annak az akciónak, mely Széll József főispánt kívánta üdvözölni, ragaszkodásáról és bizalmáról biztosítani azon teljesen alaptalannak bizonyult támadások alkalmából, melyeket egyesek alaptalanul nem átaloltak ellene intézni a kovácsvágási és mikóházi vadászterületek ügyéből kifolyólag.

A belső teremben tartózkodó főispánt Bernáth Aladár alispán vezetése alatt Sennyey Miklós báró, Lehoczky Sándor, Homér Gyula szentszéki tanácsos, Kiss Ernő esperes, Bessenyey Zénó országgyűlési képviselő, Sennyey István báró, Harsányi Gyula bankigazgató és dr. Haas Bertalan ügyvéd-ből álló küldöttség kérte föl a nagyteremben való megjelenésre.

A küldöttség kíséretében a teremben megjelenő főispánt zugó éljenzés fogadta s különösen is kivették részüket az ovációból a nagyterem karzatán elhelyezkedett Mansz tagjai s egyéb jótékony és társadalmi egyesületek.

A főispánt Damjanovics Ágoston gk. tb. kanonok, főesperes a következő beszéddel üdvözölte s a beszédnek minden mondatát zugó éljenzéssel, az egytítettérzés minden jelével kísérték a jelenvoltak:

Méltóságos Főispán Úr!

Zemplénvármegye és Sátoralja-
ujhely megyei város jelenlevő
illusztris közönségének megbizá-
sából — tisztán a kor előjogán
— csekélységemnek jutott az a
reám nézve is kedves kötelesség:
hogy az ominozus kovácsvágási
vadászterületi bérletből kifolyó-
lag Méltóságodat méltatlanul ért
támadások és hírlapi meghurcol-
tatások után, melyekből a pár-
tatlanul lefolytatott vizsgálat Méltó-
ságod nagybecsült személyét
és főispáni tekintélyét szennyfolt
nélkül, tisztán emelte ki — leg-
őszintébb ragaszkodásunknak és
tisztelőnknek kifejezést adjak.

Mi, akik közelebből ismerjük
Méltóságod puritán jellemét, igaz-
ságszeretetét, ismerjük úgy vár-
megyei, mint társadalmi téren
önzetlenül és mindig a törvények
keretén belül kifejtett eredményes
tevékenységét — egy percig sem
kétkelünk abban, hogy itt csak
**a rosszakarat és ferdítések
aknamunkájával állunk szem-
ben,** — annál is inkább, mert
mióta Méltóságod elfoglalta Zemp-
lénvármegye főispáni székét, *nem-
csak igazságos, munkás és munkát
követelő főispánja vármegyénknek,
de a sorvasztó szegénység iránt
is nemesen érző szíve van.* Itt a
trianoni nyomorúságot fokozott
mértékben érző tokajhegyaljai
szőlőbirtokosok jobban mondva:
*szőlők szegényeinek felsegítésében
hálára kötelező tevékenységet fejt
ki.* Sohasem szűnik meg kopog-
tatni a magas kormányánál, ha az
erkölcsi vagy anyagi támogatást
kérők Méltóságodhoz folyamod-
nak közbenjárásért.

*S azt hiszem, hogy mindany-
nyunk szíve szerint beszélnek,
amidőn megemlékezem nemeslelkű,
jótékony és a régi magyar nagy-
asszonyok erényeivel ékeskedő hit-
vesről, a Méltóságos Asszonyról,
aki a fájó sebek gyógyításában
méltó társa Méltóságodnak. Aki-
ért annyi elagott, tehetetlen öz-
vegy, sok-sok árva és szegény
hálálkodva imádkozik a jó Isten-
hez.*

Legyen meggyőződve Méltó-
ságod arról, hogy a mi **ragaszkodásunkat, szeretetteljes tisz-
teletünket Méltóságod iránt
sohasem fogják megingatni,
megkisebbiteni a mostanihoz
hasonló alaptalan meggyanu-
sítások épen azért mindnyájunk
nevében arra kérem a jó Istent,
hogy még sokáig éljen közöttünk
egészségben és boldogságban a
Méltóságos Asszonnyal együtt és
mielőbb adja meg a jó Isten-
adja meg nekünk azt az örömet,
hogy Méltóságodat, mint a régi
nagy Zemplénvármegye főispán-
ját üdvözölhessük.**

Éljenek soká!

Majd dr. Asztalos Kálmán fő-
orvos tolmácsolta az Erdőbénye
fürdőn üdülő id. Meczner Béla
felsőházi tag üdvözlését, csatlako-
zását és mindenben együttérzését.

Szell József főispán az ünneplő
beszédre a következőkben vála-
szolt:

Főtisztelendő Ur!

Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Azt tartom, hogy a közpályán
való szereplésnek, minden köz-
életi tevékenységnek egy egész-
séges alapja van: az idealizmus.

Idealizmus alatt értem azt, hogy
mindenkinek kell, hogy legyenek
vezéreszméi, elvei és erős meg-
győződése arra, hogy az előbbiek
hez pályája és az élet minden
megpróbáltatásai között erősen
ragaszkodjék.

Ennek érvényesítéséhez szük-
séges bizonyos erős akarat és
harcakézség, amely nem engedi
elcsüggedni az illetőt a támadá-
sokkal és gyanúsításokkal szem-
ben.

Másrészt a közélet emberének
nem szabad túlzékenynek lennie
és trivialisan kifejezve idegeinek
bizonyos mértékig edzetteknek
kell lennie.

Különbösen is az írás szavai
szerint *nem az az erős aki végja,
hanem aki állja.*

Ez az oka annak, hogy sem-
miesetre sem alaposan lelkiismer-
etes és jóhiszemű forrásokból
eredő burkolt invektívákra, amely
hónapokon keresztül folyt magán-
egyének között és később a saj-
tóban, nem tartottam szükséges-
nek és indokoltnak reagálni.

Mert meggyőződésem szerint
egy közpályán működő férfiúnak
elsősorban két bírása van.

Elsősor is a saját lelkiismerete,
másodsor az a tényező, akinek
ő hivatali felelősséggel tartozik.

Nem frázis az az elejétől fogva
vallott meggyőződésem, hogy lel-
kiismeretem mindig nyugodt volt
a tekintetben, hogy az igazság
csak egyféle és annak előbb-utóbb
érvényesülnie kell.

Ennek az érzésnek természetes
kielégülése és megerősítése az,
amikor engem felettes hatóságom
a m. kir. kormány magatartásom
elbírálása tekintetében teljesen
igazolt.

Azonban ennél sokkal jobban
esik nekem az a társadalmi rez-
onantia, amelynek Önök szívesek
kifejezést adni.

A megértésnek ilyen formája,
ha szabad magamat így kifejezni,
különösen jólesik olyan alkalom-
kor, amikor az embert méltatlan-
ul támadják meg.

A rokonszenvet és szeretetet,
amely társadalmi békés munkál-
kodásomban társadalmunk érté-
kes tagjai részéről megnyilvánult
s akiket nagybecsűlök és rend-
kívül értékesnek tartok, hálásan
köszönöm.

Hálásan köszönöm azt a szí-
ves megtiszteltetést, amelyben
engem mai megjelenésükkel ré-
szesíteni szíveskedtek.

A meg-megújuló ovációkkal ki-
sért beszéd után a főispán külön
is elbeszélgetett a megjelentekkel,
majd a kisterembe vonult vissza,

hol a Hubertus és a Zempléni
Vadásztársaság csaknem teljes
számban megjelent tagjai nevében
Bajusz József árvaszéki elnök üd-
vözölte a következőkben:

Méltóságos Uram!

Mi a Hubertus és a Zempléni
Vadásztársaság tagjai elsősorban
mint vadászok jelenünk meg Méltó-
ságodat a sérelem mint vadászt
érte, hogy kifejezést adjunk azon
ragaszkodásunknak és nagyra-
becsülésünknek, mellyel Méltó-
ságod iránt viseltetünk. Legyen
meggyőződve Méltóságod, hogy
ha a szükség úgy kívánja, még
fegyverrel is Méltóságod oldalán
állunk minden támadással szem-
ben.

Isten éltesse Méltóságodat és
nagyon sokáig tartsa meg kö-
zöttünk.

A meleg és közvetlen beszédre
a főispán hasonló melegséggel és
közletlenséggel válaszolt, őszinte
szavakkal megköszönve vadász-
társai szíves bizalmának és szere-
tetének megnyilvánulását.

— Megvagyok győződve —
mondotta a főispán, hogy Önök,
mint vadászberek jól tudják,
hogy amikor egy uri vadász ter-
ületet bérel magának, akkor el-
követ mindent, hogy az még

anyagi áldozatok árán is minden
tekintetben kifogástalan legyen.
Itt is egy nagy anyagi áldozatot
vállaltam magamra, melynek fejé-
ben semmi ellenérték nem jutott,
hiszen a területek annyira tönkre
voltak és vannak téve, hogy
mintegy harmincszori vadászatom
alkalmával ki sem löttem a pus-
kámát.

A közönség csak lassanként osz-
lott szét azzal a benső meglege-
déssel, hogy alkalma nyílt a rég
tartó alaptalan és izléstelen táma-
dásokkal szemben elégtételt szol-
gáltatni és bizalmát nyilvánítani
azzal a férfival szemben, akinek
szilárd, akaraterős és céltudatos
működése vármegyénk közéleté-
nek, a Tokajhegyalja jobb jövő-
jének ma egyik legkézenfekvőbb
biztosítója.

Itt említjük meg, hogy Szell
József főispán már előzőleg tudom-
ására hozta a vadászterületek
tulajdonosainak, hogy nem tart
igényt egyik vadászterületre sem.

Ma már teljesen tisztázott tény,
hogy mint ezen területek bérleje
az azok értékét sokkalta megha-
ladó anyagi áldozatot hozott s
mi most igazán kíváncsian várjuk,
milyen ellenértéket remélhetnek a
tulajdonosok azoktól, akik alpta-
lan vádaskodásaikkal a bérletek
ügyét ilyen kifejléshez juttatták.

(A vezércikk folytatása)

zel, patak mentén fekszik és
aránylag jó közlekedési viszony-
nyokkal rendelkezik, a Sajó
mentén fekvő Kesznyéten, Gi-
rincs, Sajóhidvég, Berzék és
főként a Bodrog mentén fekvő
községek, ahol helyel-közzel
már ma is akad egy-egy
nyaraló.

Sajnos ezek a községek is
a legelemibb közegészségügyi
kivánalmak hijával vannak.

Evenként mintegy 150.000
magyar fordul meg a külföldön
nyaralás, üdülés címén.
Ez a láthatatlan import, töke-
szegény voltunkat aligha fogja
megszüntetni. Ausztria jófor-
mán az idegen forgalomból él.
Nyáron át csaknem minden
faluja hemzseg a nyaralóktól.

A falvak népével azonban,
a fentiekől eltekintve, más
szempontokból is törődnünk
és falvainknak egészséges
irányban való kiépítésére tö-
rekednünk kell. Hogy a falusi
lakosság szegényebb része,
testileg és lelkileg hibás eleme,
állandóan a városok felé
orientálódik és azok proletár
lakosságát szaporítja, az rész-
ben a magyar falu elhanyagolt
voltának a folyománya.
Hogy a proletár elemeknek a
városokban való elszaporodása
mire vezet, azt a kommuniz-
mus idejében volt módunkban
láttni.

A falvak lakosságának a
városokba való tömeges tö-

dulásából még egy más hát-
rány is származhatik.

Népünk egész testi és lelki
alakulását s ezzel karakterét
is mássá teheti a város. A
falvakat erősíteni, a falvak
népével törődni, állami és
nemzeti érdek. A falu népe
volt az, amely a Károlyi for-
radalom napjaiban elsőnek
vette fel a nemzeti munkát és
szemben a városi lakossággal,
akkor is királyü maradt. A
falvak népének nagyrésze
van abban, hogy a kommu-
nizmus eszméi nálunk diadalt
nem arattak. A háboru alatt
tapasztalhattuk, hogy a falu
elsősorú hadianyagot ad s
hogy a falvak népében a régi
magyar hadi erények még
teljes mértékben élnek. A falu
népe az a rezervoár, a hon-
nan a középosztály mindig
kiegészítheti magát s belőle
gerinces, meg nem alkuvó, a
magyar faj régi tulajdonságai-
val még ma is rendelkező
férfiakat kaphat.

Egy Golop, Monok, Bod-
rogkeresztur etc. községek
igen szép közterekkel rendel-
keznek. Ezek a falvak, köz-
terek megfelelő rendezésével,
egészen más képet nyújtaná-
nak. Sajnos a községek a
saját erejükkel a részükre
községi pótdoból visszaha-
gyott csekély % mellett köz-
terek megfelelő rendezésére
ma ugyszólván képtelenek.

Sátoraljaúj hely a maga
adó alapját teljes egész-
saját céljaira használja.
Kivánatos lenne, hogy a
ségek a mai nehéz gazd-
viszonyok közepette fal-
pítésre, egészségügyi be-
dezkedésekre visszakapj-
valamit a tőlük ebádó c-
beszedett, avagy a rend-
zési alapba befolyt össze-
ből.

Fájdalmas valósága a
gyar közegészségügynek,
vannak falvaink — pata-
tól, folyóktól távol, —
a lakosság még csak ha-
ként sem adhatja meg n-
nak a legszükségesebb
tálcodást sem.

Céltudatos közegészség-
program felállítását és ke-
tülvitele mellett már leg-
nagyközségeinkben és k-
vosi székhelyeinkben az o-
lakkal kapcsolatban vagy
közeliében a jól berend-
járványkórházon kívül egy
helyiségből álló népfürd-
bának kellene állnia.

Ha élni akarunk, a m-
tanulságait le kell vonni
a falvak népére jövőnk,
zetünk érdekében az ed-
nél nagyobb gondot ke-
ditanunk.

Ne feledjük el ismé-
a falu adja a legjobb
anyagot és nekünk erre a
anyagra jövőnk érde-
nagy szükségünk van.

Nemzeti létünk alap-
magyar falu.

**A magyar kultúr
legújabb vára**

Felavatták az első zempléni
népházat Bodrogoláson. O-
vics Andor rk. plébános, szen-
tanácsos ünnepeltetésé-
re.

— Kiküldött munkáirunk

Bodrogoláson, július

Nem cicomás. Nem hiva-
Szerény, komoly hálózat-
reper épület. Négy magas
szolgál az uccára s mind
barátságos fehérre festett.
tük egy levegős, hatalmas
keramitos kényelmes előcsa-
egy kisebb olvasóterem. Az
felé pedig szép, napos
konyhas lakás előcsalával.
rával. A kertben fedett ku-
Az egésznek a neve:

Vagy kulturház? Szóval mé-
kialakulva, hogy hogyan
vezzék.

Építette: Osztróczy Ar-
plébános, szentszéki tanács-
zetése alatt Bodrogoláson
magyar népe.

Ma van a házszentély.

Az egész avatási ünnep-
megkapóbb részlete: a
Lajos és János kőműves,
István asztalos, Sikora An-

Márton Gáspár, Cziráky Ferenc és Sándor lakatos-, illetve kovács-mesterek, dolgos magyar falusi iparosok nevének megemlégetése, akik ezt a házat ilyen szépen felépítették.

Másfelé az ilyen alkalmakkor sok szó szokott esni a mecénásokról, a tervező nagyságokról, de a kérges tenyerű pallért, verejtékező névtelen iparost ritkán becsülik meg ilyen kedvesen.

A hálaadó szentmisét **Petsár Gyula** monoki plébános, pápai kamarás pontifikálta, majd vidám zeneszó mellett vonultak a vendégek a falu népe az avatandó épületbe. Elől a leventék zenekarokkal, utánuk a Regnum Marianum III. sz. itt táborzó cserkész csapata, **Lukács Péter** rk. kántortanító vezetése alatt az iskolások frissen mosott magyar ruhákban és a vendégek hatalmas serege.

Pontos névsort adni róluk nehéz. Itt vannak többek közt: **Pogány Frigyes** kultuszminiszteri h. államtitkár a feleségével, **Tabóky Károly** dr. min. titkár a földmiv. miniszter képviseletében, **Besseney Zénó** dr. országgyűlési képviselő, **Bajusz József** árvaszéki elnök a **Bernáth Aladár** alispán képviseletében, **Zboray Károly** min. tanácsos, pénzügyigazgató, **Hoyos Miksa** gróf főszolgabíró, **Pauliczky István** tb. főszolgabíró, **Petreczky Jenő** kir. tanfelügyelő, **Tomcsányi Boldizsár** s. tanfelügyelő, **Bence András** várm. népművelési titkár; **Sárospatakról: Benyovszky László** dr., **Reviczky Imre, Siska István** dr., továbbá **Szily Zoltán** tolcsvai főjegyző, **Szabó Gyula** és **Kovács Andor** helybeli jegyzők, **Bucsnay Gyula** állomásfőnök, **Abonyi Sándor** urad. számtartó, **Zsubrinzky János** szőlészeti felügyelő és a környékbeli rk. lelkészi kar majdnem teljes számban. Pályatársuknak: **Osztrovics Andornak** nagy öröme ez a házatás, igen sokan eljöttek hát osztózni az örömben.

Petsár Gyula monoki plébános, pápai kamarás vezetése alatt megjelentek többek közt: **Mayer Géza** erdőhorvátii, **Petsár Béla** deteki esperesek, **Bodnár József** pataki, **Gecsey Lajos** lizskai, **Zsihovics Ferenc** páncini, **Gyengey András** bodrogkereszturi plébánosok, **Link Imre** és **Ruzsinszky** segédlelkészek, itt vannak továbbá a pesti cserkészvezetők: **Szabó Vendel** dr. egyet. tanár és **Kosztolányi István** hitoktató.

Magát a házszentelési szertartást a zsufozásig telt nagyteremben **Mayer Géza** erdőhorvátii rk. esperes végezte, utána pedig **Sztankay Andor** helybeli gk. plébános mondotta az ünnepi avató-beszédet.

A kulturház céljairól, feladatáról szólt; a modern hitszónoklat érdeklődést lekötő tiszta, egyszerű retorikájával.

— Morális tartalmat fog adni ez a ház — mondotta — a szórakozásnak, amire annál inkább is nagy szüksége van a ma embernek, mert bár gépével a felhőket járja — az idealizmus magaslátáról lezuhant, mikor azt mondotta, hogy a kultura tulhaladta a vallást.

— A sajtót is megfogja ösmertetni e ház a falu népével, — de csak azt, amelyikből Krisztus szól. Hasznos szórakozást fog nyújtani a fiataloknak, úgy, hogy a lányok Mária leányai, a fiúk Isten leventéi legyenek.

— Apolni fogja az egymás iránti szeretetet, mert kevesen vagyunk magyarok; hirdetni fogja a hazaszeretetet, a haza igazságát.

— Az élő hit lesz ez a ház, menedék a szenvedélyek ellen, vigasztalás a nemzet szomorúságában.

A felszólalások sorát **Osztrovics Andor** szentszéki tanács nyitotta meg.

A közönség zugó éljenzéssel fogadja és kíséri a dolgos parókus minden mondatát. Azt is, amikor arra emlékezik, hogy pappá szenteltetések Fischer-Colbrie Ágostól egy utavalót kapott: dolgozz az emberekért; és azt is, amikor Bodrogolasi fejlődéséről beszélt, aminek előmozdításában Isten és a haza javára megfogadta püspöke intelmei.

Az iskola, a paplak, a tanítólak felépülése után most a népház következett, amiért hálás szavakkal áldozik Isten jóságának és a földmivelésügyi minisztérium jóakarátának.

— Igérjük — mondotta, hogy e ház követni fogja célját, tani fog, hogy szeressük egymást és a hazát.

Tabóky Károly min. titkár a földmivelésügyi miniszter üdvözlését tolmácsolta és a miniszter köszönetét: **Besseney Zénó** dr. képviselőnek és **Osztrovics Andornak** eredményes munkálkodásukért.

Besseney Zénó dr. országgy. képviselő **Szél József** főispán és **Bernáth Aladár** alispán nevében is meleg szavakban köszöntötte a közönség lakosságát és vezetőit, akiknek nemes hivatásáról beszélve, meleg elismeréssel adózott **Osztrovics Andor** közérdekű munkálkodásának.

— Kell, hogy a falu hazafias és erkölcsös érzésben előljárjon jó példával.

— Egészséges országban ne legyen légtüres tér a falu és a város között.

— És ez a falu vezetőinek munkájával érhető el.

— **Abonyi Sándorné Keresztury Margit** költői lendületű felszólalásban jelentette be a kulturház munkájához való csatlakozását.

Petreczky Jenő kir. tanfelügyelő **Klebensberg** kultuszminiszter ama megállapításából indulva ki, hogy a kultuszárca ma honvédelmi tárca — elismerő érdeklődését adta a hasonló kulturházak hivatásának és azok fáradságának, akik mint **Osztrovics Andor** lehetővé teszik az ily házak felépülését.

Szabó Gyula körjegyző a közönség halálját és köszönetét tolmácsolta **Osztrovics Andor** fáradozásáért, majd **Pogány Frigyes** orszgy. képviselő felszólalása után **Répai István** gazdálkodó üdvözölte a vendégeket.

Az iskolás gyerekek szavalataival élénkített ünnepséget a Himnusz fejezte be.

Az épületet a rk. egyház által felajánlott telken építették föl. A költségekhez a földmivelésügyi minisztérium 6000 P-vel járult hozzá, a szükséglet többi részét egy a rk. egyház által felvett kölcsönből fedezték.

Az Iskolán kívüli Népművelési Bizottság megértő támogatása folytán a ház modern rádióval, film vetítógéppel, könyvtárral is rendelkezik már.

Az ünnepély után a parókia kertjében **Osztrovics Andor** esperes magyaros ebéddel vendégelte meg az idegeneket és a falu vezető gazdáit. (—s.)

H I R E K.

— **Gortvai Gortvay Mária és szemerei Szemere Miklós de genere Huba esküvője** Ujhelyben alig is látott fényes külsőségek között fogadott egymásnak f. hó 19-én örök hűséget vármegyénk két előkelő családjának ivadéka, néhai **Gortvay Aladár** főszolgabíró leánya, **gortvai Gortvay Mária és szemerei Szemere Miklós de genere Huba** földbirtokos a helybeli ref. templomban. — Az esküvőre dr. **Meczner Béla** és **Nyomárkay István** botos násznagyk vezetésével a következő párok vonultak föl: Özv. **Meczner Gyuláné**—dr. **Nyomárkay Ödön**, **Besseney Zénóné**—**Bernáth Aladár**, dr. **Nyomárkay Ödön**—dr. **Halmos Károly**, **Urmánczy Nándorné**—dr. **Meczner Tibor**, **Harsányi Gyuláné**—**Urmánczy Nándor**, **Dréher Gizella**—**Meczner József**, dr. **Meczner Tiborné**—**Besseney György**, dr. **Meczner Józsefné**—**Halmos György**, **Szemere Istvánné**—**Dietl Hubert**, **Dietl Hubertné**—**Szemere István**, **Thuránszky Pálné**—dr. **Harsányi Gyula**, **Füzesséry Sándorné**—**Szemere Gyula**, **Szemere Gyuláné**—**Füzesséry Sándor**, **Halmos Magda**—**Thuránszky Pál**, **Urmánczy Julia**—**Halmos Károly**, **Urmánczy Anna**—**Besseney Zénó**, **Meczner Anna**—**Tost József**, **Szemere Baby**—**Bernáth Gyula**, **Thuránszky Margo**—**Besseney István**, özv. **Szemere Gáspárné**—szemerei **Szemere Miklós**, **gortvai Gortvay Mária**—**Gortvay Tibor**, **Thuránszky Bea**—**Meczner Gyula**, **Thuránszky Mimi**—**Besseney Simi**.

A menyasszony uszályát **Füzesséry Laci** és **Sanyika** vitték. A polgári esketést **Bernáth Aladár** alispán a vármegyeháza dísztermében, az egyházi szertartást **Kiss Ernő** ref. esperes a szépen díszített ref. templomban végezte. Tanúk voltak a menyasszony részéről dr. **Besseney Zénó** orsz. gy. képviselő, a vőlegény részéről **Szemere István** nagybirtokos.

A násznép öv deteki és tengerfalvi **Meczner Gyuláné** ny. főispán neje házában gyülekedt, ahol a menyasszonyt **Szemere István** kérte ki és a nagymama nevében **Besseney Zénóné** adta ki. Ezután a menet szebbnél-szebb autókban a vármegyeháza nagytermébe vonult s innen a templomba — az érdeklődő közönség sorfala között.

Bernáth Aladár alispán igen szép beszéd keretében adta össze az ifju párt, **Kiss Ernő** esperes pedig magasszárnyalású üdvözléssel részesítette őket egyházi áldásban.

A zsufozásig megtöltött ref. templomban a lakodalmas menet **Beethowen** nászindulójára vonult és a ref. vegyeskar szép éneke mellett sorakozott fel.

Esküvő után özv. **Meczner Gyuláné** örömnagymama uriházánál 60 teritékes esküvői diszebed volt, amelyen a násznép diszmagyarban jelent meg.

Első felköszönt dr. **Besseney Zénó** mondotta a fiatal párra, utána dr. **Meczner Tibor** a **Szemere**

és **Urmánczy** családot éltette, mint az ezen házasság és a készülő **Gortvay Tibor—Urmánczy Anna** házasság által a családba kapcsolódó rokonokat és régi nagy magyar erényekben tündöklő családokat és köszöntötte **Urmánczy Nándort** mint a magyar irredenta mozgalmak vezérét. **Urmánczy Nándor** hazafiságtól izzó beszédben válaszolt és éltette a határ-széli városban is nemzeti missziót végző magyarságot és az ezt képviselő násznépet, megemlékezve a szeretet mindent fenntartó hatalmáról.

Ebéd után a társaság legjobb hangulatban a késő esteli órákig maradt együtt.

A fiatal pár autón Lillafüredre robogott, ahol a mézes napokat töltik a nagyobb nászut megkezdéséig. Másnap ebédre a társaság **Makkoshotyára** vonult, hol **Meczner Tibor** ősi kuriájában folytatódott az esküvői ünnepi hangulat. — A rendezést **Meczner Béla** és **Nyomárkay István** végezték.

— **Kitüntetés.** A belügyminiszter **Babják Anna** sátoraljaujhelyi háztartási alkalmazottat egy helyben eltöltött 40 évi hűséges szolgálata elismerésül diszoklevéllel és 100 pengő jutalommal tüntette ki. A házcseledek jutalmazását az elmúlt év elején rendszerezítették és ez az első ilyen kitüntetés Zemplénben.

— **Halálozás.** **Nagy Albert** sátoraljaujhelyi ny. körjegyző 59 éves korában szombaton elhunyt. Több évtizedes tevékeny munkásságot fejtett ki a sátoraljaujhelyi járásban és nyugdíjbavonulása után is meleg szeretettel tett meg mindent a járás lakosságának érdekében. Temetése vasárnap délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Megszállt területek telekkönyveinek átadása.** A sátoraljaujhelyi telekkönyvi hivatalban megjelent dr. **Julian Ponyicky** csehszlovák törvényszéki bíró, aki megszállott területek telekkönyvét veszi át **Ezuttal Vily** község urbéri erdőjének és **Vitány** község urbéri erdő és legelőjének telekkönyvét és az arra vonatkozó iratokat veszi át. Ezzel az ujhelyi telekkönyvi hatóság területére eső részen teljesen befejeződött a magyar és csehszlovák hatóságok részéről a hivatalos telekkönyv irat cseréje.

— **A Brabanti cirkusz Ujhelyben.** Egyik jóhírű vidéki cirkuszunk a **Brabanti cirkusz** szerdára hirdetett előadása technikai okokból elmarad és megnyitó előadását pénteken július 25-én tartja este fél 9 órakor a hirdetett műsorral a Szabadság-téri arénában.

— **Sport.** Az Északi Labdarugó alszövetség kettéválasztásáról kaptunk egyenlőre ellenőrizhetetlen hírt. Eszerint visszaállítanak ismét a miskolci-mátravidéki alszövöltyokat és ez esetben mindhárom ujhelyi csapat. — a SAC. S. Máv SC. és az Egyetértés, — játszanának a miskolci kerület I. osztályában.

A Singer varrógépek MEGIS A LEGJOBBAK!

4. oldal.

— **Orvosi hír.** Dr. Nagy Árpád fogorvos július 21-én három heti szabadságra Budapestre távozott.

— **Az ujhelyi iparosok a kontárkodás ellen.** Kedden délelőtt a kőművesek 4 tagu küldöttsége kereste fel az ipartestületi elnököt és az kérte, hogy tegyen lépéseket a kontármunka megakadályozására. Fekete Károly ipartestületi elnök válaszában ígéretet tett arra, hogy minden lehető megtesznek ez ügyben. Az ipartestület most a város építési bizottságához fordul és kéri, hogy építkezés vagy tatarozásnál mindenkor szigoruan vizsgálják azt is, hogy ki vállalja a munkát, mert csak így lehet hathatósan védekezni a kontárok ellen.

— **Menetrendváltás.** A hazai és külföldi vasutak nyári menetrendjeinek életbelépése óta, olyan változások történtek, amelyek új menetrendkönyvet megjelenését tették szükségessé. Ugy a hazai mint külföldi vasutak és hajózási vállalatok menetrendváltásait a most megjelent második nyári kiadású „hazai” és „nemzetközi” Vasúti Utmutató közli. A Vasúti Utmutató minden vásárlója díjtalanul kapja az Autobuszsövetség által szerkesztett hivatalos országos „Autobuszenetrendet”, a nemzetközi példány vásárlói azonkívül, Európa ismertebb városaiba és fürdőhelyeire induló és onnan érkező közvetlen gyorsvonatok menetrendjeit és menetdíjait tartalmazó 144 oldalas zsebrétű könyvecskét is. A közel ezer oldalas nemzetközi Vasúti Utmutató bő tartalommal közli az olasz, osztrák, cseh, jugoszláv, román, német, svájci, francia, belga, holland és lengyel menetrendeket és díjszabásokat, valamint a spanyol, portugál, török, görög közvetlen vonatok menetrendjeit, azonkívül célszerű külföldi szállodai tájékoztatót is tartalmaz. Kapható a vasúti állomásokon, Ibusz pavilonokban, könyvkereskedésekben és trafikokban.

— **Kényszeregyezés.** A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék a kényszeregyezési eljárást elrendelte: Heller Miksa bodrogkisladi fakereskedő ellen. Vagyonfelügyelő dr. Varga Lajos tokaji ügyvéd; Kovacsik Géza és neje tolcsvai lakosok ellen. Vagyonfelügyelő Szily József tolcsvai lakos. Ezzel a kényszeregyezések száma a sátoraljaujhelyi törvényszék területén 32-re emelkedett. Ez a múlt évhez viszonyítva 50%-os, az előző évhez képest 100%-os emelkedést mutat.

— **Legjobb fővárosi napilapok a Nemzeti Ujság és Uj Nemzedék.**

Nyomdahelyiségünk
Vármegyeház II-ik udvar
első emelet.

SZÍNHÁZ

Kihunytak a rivalda fényei, a kedves és vidám zajokat magába nyelte a csend. Elmentek Thália vándorkedvű barátai és nyomukban tagadhatatlan úr maradt a város életkeringésében és kulturhangulatában. Sajnáljuk őket, hogy elmentek, mert lelkesen, odaadón, az átlagosnál jóval magasabb nívóval szolgálták a magyar kultúra érdekeit. Értékes és igaz művészetet nyújtottak a dráma súlyos szavaitól a könnyű csapongó melodrákig, sőt — vidéken szokatlan sikerrel — az operai régiókban is.

Még maradhattak volna. A közönség érdeklődése és szimpátiája még nem csappant meg, sőt csak erősödött. A társulat csak most kezdett ugyszólván megmelegedni.

Amikor szivből jövő bucsut veszünk tőlük és a viszontlátásig jó időket kívánunk nekik, az elvált csak az a remény könnyíti meg, hogy a mai nappal megkezdődő mozielőadások során nem fog érvényesülni az eddig, sajnosan tapasztalt irányzat és más szempontok mellett a kulturális érdekek és a közönség szórakozási igényei is a kellő mértékben figyelembe lesznek véve.

Az utolsó operett, a *Huszárfogás* bemutatása két kiűnő estét eredményezett. Az operett lendületes cselekménye és muzikája néhol erősen visszaesik, de egyes elsőranguan összeállított részletek ezeket a visszaeséseket feledtetik. Így többek között viharos tetszést aratott az elsőfelvonásbeli szubordinációs karikatura. Az előadás emelkedett kedélyét és közvetlen melegségét főleg Polgár (Kaccsantó őrmester), Pattanyus és Rózsa Bözsi biztosították. Ez utóbbi megnyerő, disztintív játékával is kitűnt. Jó volt még Irsay Nóra és grotesksége mellett is nagy derűltséget okozott Faludy.

A hétfői műsoros estét pajzán jókedv jellemezte, a társulat tagjai legjobb tulajdonságaikat csillogtatták. (b. k.)

A Színházi Ujság kedvencversenyén Takács Rózsi és Daniss Győző az elsők

A színházlátogató közönség előtt nem ismeretlen az a tevékeny, önzetlen munkásság, melyet az Ujhelyi Színházi Ujság a magyar vidéki színészet érdekében eredményesen kifejt. A színészesztéta alatt hetenként egyszer jelent meg e lap és komoly vagy tréfás cikkeivel, a színházakat és a közönséget közelebb hozta egymáshoz. A lap ötszáz családnál, kasszinókban, kávéházakban, társaságokban figyelmeztetett arra, hogy a vidéki színészet támogatása nemcsak erkölcsi kötelesség, — mert ez főleg a mi érdekünk. Ezt a buzgóságot méltányolta

elsősorban a közönség, mikor az U. Sz. U. kedvencversenyét a legmelegebben karolta fel.

A kedvencverseny eredményét Tóth Elek rendőrtanácsos, a zsűri elnöke kedden délután, a színházi kerthelyiségben hirdette ki. Szép szavak kíséretében rámutatott arra, hogy az U. Sz. U. szerkesztője fáradságot nem kímélve törekedett ezéven is, hogy lehetővé tegye a kedvenceknek ilyen kitüntetését is. Rámutatott továbbá arra a kulturális munkára, amit a színészek, tehetségük legjavát nyújtva városunkban kifejtettek. Ezután ismertette az elnök Biringer Gyula tb. főjegyző, Kiss Gábor igazgató, Schweitzer Leopoldina tanárnő, Lőrinczy Gyárfás Jenő festőművész zsűritagok és a közönség köréből leadott szavazatok eredményét és ezek alapján a díjakat a következők szerint osztotta ki:

Kedvenc színész. 1. Takács Rózsi 6263 szavazattal. Diszes kiállítású emléklap. Babérkoszoru, a nemzetiszínű széles selyemszalagon: „Ujhelyi Színházi Ujság 1930 kedvencverseny első díja” felirattal. Azonkívül a Baeder gyár parfüm-tiszteletdíja. 2. Turcsy Jolán 4148 szavazattal. Díja: ezüst virágváza. 3. Rózsa Bözsi. Tükrös toalette készlet. Iparművészeti munka. 4. Harmath Jolán 1047 szavazattal.

Kedvenc színésznő. 1. Daniss Győző 5108 szavazattal. Diszes kiállítású emléklap és egy ezüst cigarettatárca. 2. Pattanyus Mihály 3016 szavazattal. Iparművészeti férfi belső tárca. 3. Berend István. Kis álló óra. 4. Péchy Béla 1429 szavazattal.

Az érdeklődés fokozását jelentette az ujhelyi lányok kedvencversenye. Első lett Halmos Jolly. Díja: Emléklap és egy arany karóra. A zsűri két második díjat adott ki. A II/A. díjat Lomniczer Gizi, a II/B. díjat Moskovszky Mancsi nyerte el. A díj: előbbinél emléklap és iparművészeti ridikül, utóbbinál emléklap és a Rózsa Bözsi díja. Az emlékdíjat Mühlbauer Ilonka nyerte el, a Szipál műteremből egy 18 x 24 cm.-es színes szalonképet (Az iparművészeti tárgyak és az emléklapok b. Balogh József iparművész műterméből kerültek ki.) Az ujhelyi lányok kedvencversenyének szemmel láthatólag liaszánt a diákok vakációja, mert annyi biztos, hogy ezt a versenyt elsősorban annak a diáknak kellett volna megnyerni, aki a legtöbb helyen szerzett színházi ujságból kivágott szavazócdulát vagy más szavazólapot. Érdekessége a versenynek az is, hogy egy kedves babalánykára, a Gruber Mária-ra is ötszáz szavazat érkezett be.

A díjak kiosztása után a színházi ujság szerkesztője néhány közvetlen szóval mondott köszönetet a zsűri elnökének és a zsűri tagjainak, azért a hathatós támoga-

tásért, amelyben a színházi ujságot és annak kedvencversenyét részeseztették.

A kedvencverseny nemcsak erkölcsi sikert jelentett, mert anyagi is a körülményekhez képest jól záródott. A díjak az elmúlt évnél sokkal értékesebbek voltak, a szavazólapok egyrészt a színházi ujságban nyertek elhelyezést, másrészt csupán 5 fillérbe kerültek, mégis 88 pengőt nyomda számlára fordíthattak.

A kedvencverseny minden igazalma elmúlt. A színészek más városban, más közönség előtt játszanak, de minden bizonnyal kellemesen gondolnak vissza és gondol vissza a közönség is arra az elég sikeres nyári szezonra, amelynek végén még kedvencverseny is volt. Már pedig ha a vége jó, akkor minden jó!

UJKEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%₀

kedvezménytszobaárainkból

10%₀

kedvezményt olcsó éttermi árainkból

(menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával 1 évesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük a szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálló

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Harcsony havi részletek.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Sátoraljaujhely Rákócziucca 19.

Felelős szerkesztő:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF.